

Fiche Duurzame Leefomgeving

Stand van zaken per 28 november 2014

Context

De Europese Unie roept op economische groei te plaatsen in het licht van duurzame benutting van hulpbronnen. In de Randstad vinden op dit terrein veel ontwikkelingen plaats: klimaatneutraal wonen, bescherming van gebieden tegen overstroming, watermanagement, natuurinclusieve gebiedsontwikkeling en watermanagement. De uitdaging in de brede zin van het woord (zowel wetgeving als financiële middelen) is steun verzamelen voor initiatieven die de Randstad neemt.

Binnen dit algemene dossier wordt in 2014 het accent gelegd op luchtkwaliteit; de EU besluitvorming zal van start gaan op dit voor de Randstadprovincies belangrijke dossier. Daarnaast brengt de Europese Commissie een Klimaat- en Energiestrategie 2030 uit en zullen er vele mogelijkheden zijn om energie onderzoeksprojecten in te dienen onder het programma Horizon2020. Het dossier geluidshinder bevindt zich in afrondende fase. De EU Green Week staat in teken van de circulaire economie.

Lobbydoel

Inbreng Randstadbelangen in het EU luchtdossier:

- Aangeven waar de huidige richtlijnen uitvoeringsproblemen opleveren (bereiken van bepaalde grenswaarden binnen de deadline) voor de Randstad en oplossingen (regionale best practices) aandragen aan de Commissie als input voor de review van het luchtpakket in 2013.
- In de toekomstige richtlijn ruimte inbouwen voor regionaal maatwerk voor implementatie.
- EU-instrumenten (financieel, wetgevend) laten bijdragen aan luchtkwaliteit verbetermaatregelen in de regio.
- EU treft bronmaatregelen om luchtkwaliteit aan te pakken (bijv. Euro standaards, realistische test cycli, banden en remmen, gebouwen, industrie, schone brandstoffen).
- Betere afstemming tussen EU luchtbeleid en EU sectorbeleid (transport, industrie) enerzijds en nationaal, regionaal en lokaal beleid anderzijds.

Voor geluid:

- Het terugdringen van omgevingslawaai is belangrijk. Dit kan het beste geschieden door middel van gericht bronbeleid.
- Door het karakter van de provinciale wegen zijn maatregelen beperkt mogelijk. Om een lagere geluidbelasting te kunnen realiseren is een grotere inzet van EU nodig op bronbeleid.
- Een nieuwe richtlijn van de Europese Commissie moet werkbaar en uitvoerbaar zijn voor provincies. Het opleggen van waarden die moeten worden nageleefd, past hier niet in. Het moeten naleven van waarden kan leiden tot dure en absurde maatregelen.

Voor Klimaat- en energie:

- Op 12 februari 2014 is een IPO standpunt bepaald. Randstadbelangen nader in beeld brengen.

Bestuurlijk/ambtelijke trekkers

Bestuurlijk: Bert Gijsberts, Europagedeputeerde Flevoland (EU Coördinerend Gedeputeerde);

Bestuurlijk Overleg P4 Duurzame Leefomgeving: milieugedeputeerde Jaap Lodders (Flevoland), Tjeerd Talsma (Noord-Holland), Ralph de Vries (Utrecht), Rik Janssen (Zuid-Holland);

Ambtelijk: Sidony Venema (Flevoland/ P4 Brussel), Liesbeth van Holten (Utrecht), Iris Ferreni (Zuid-Holland).

Expertgroep Duurzame Leefomgeving: P4: Liesbeth van Holten (voorzitter/Utrecht), Frauke van Geenevasen (secretaris/Flevoland), Michael Jonk (Noord-Holland), Erik de Haan (Zuid-Holland), Ellen Snijder (agendalid, Zuid-Holland), G4: Hans Verdonk (Rotterdam), Koen de Kruif (DCMR), Harry van Bergen (Amsterdam, trekker G4 lucht); P4 Expertgroep (luchtkwaliteit): Beate Arends (Zuid-Holland), Sake Haagsman (Flevoland), Sanne Ruijs (Noord-Holland), Marjon Plantinga (Utrecht).

Partners

- AIR netwerk: Baden-Württemberg, Catalunya, Emilia-Romagna, Greater London, Hessen, Lombardia, North Rhine Westphalia, Piemonte, Randstad, Steiermark, Veneto en Vlaanderen, Madrid.
- P4/G4 expertgroep luchtkwaliteit: voor P4 zie expertgroep lucht hierboven. G4 experts: Harry van Bergen (A'dam), Jan-Harko Post (Den Haag), Mirna Hensen en Marco te Veldhuis, Patricia Timmerman (R'dam), Bertien Oude Groote Beverborg (Utrecht), Johan Voerman (DCMR: Milieudienst Rijnmond)
- Council of European Municipalities and Regions (CEMR): Marjon Plantinga (Utrecht), Sidony Venema (HNP).
- Geluid: Susan Kruger (U), Nynke van Kuieren (NH), Miriam Weber (IBDT), Henk Wolfert (DCMR/Eurocities vz geluid, lid Milieuforum) Patricia Wening (Overijssel, Impel), Cor Lamers.
- InterBestuurlijkDossierTeam (IBDT): Beate Arends (IPO), Harry van Bergen (VNG), Johan Voerman (DCMR), Hester de Boer (voorzitter Ministeries IenM), BZK en EZ.
- Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging EU (Lizet Quaak), rapporteur Europees Parlement NEC¹/Luchtkwaliteit Holger Kraemer (G, ALDE).
- Comité van de Regio's, rapporteur Cor Lamers.
- Cruciale leden in het Europees Parlement zijn de Nederlandse Europarlementariërs in ITRE (Commissie Industrie, Onderzoek en Energie): Van Baalen (VVD) en Van Nistelrooij (CDA, plvv) en Nederlandse Europarlementariërs in ENVI (Commissie

---

¹ NEC: National Emission Ceiling (nationaal emissieplafond)

Milieubeheer, Volksgezondheid en voedselveiligheid): Bas Eickhout (GL) en Gerben-Jan Gerbrandy (D66) en AGRI (Esther de Lange, CDA). (Schaduw-)Rapporteurs luchtkwaliteit: Julie Girling (UK/ECR), Seb Dance (UK/SD), Jan Huitema, Massimo Paolucci, Frederick Federley. De voorzitter van de Milieucmissie La Via.

- Vanuit de Europese Commissie zijn de volgende DG's relevant: SANCO, CLIMA, ENER (ecodesign), ENVE, AGRI, MOVE and ENTR (Euro 6 normen).
- Ministerie van I&M: Inge van der Veen.
- Eurocities: Johan Voerman.
- IMPEL netwerk: Koen de Kruif en John Visbeen.
- Rijkswaterstaat: Ruud Smit

Rol Provinciale Staten: ambassadeur (intern, extern), informatiemakelaar

Pleiten in Tweede Kamer en Europees Parlement voor gezamenlijke inzet op Europees bronbeleid en aandragen best practices vanuit de regio's. Communiceren dat er in de Randstad zeer veel initiatieven worden genomen om de luchtkwaliteit te verbeteren; zo kent het Nationaal Strategisch Programma Lucht alleen al in onze regio 341 maatregelen voor een totaalbedrag van rond de 2 miljard euro.

Beleidskaders

Randstad Strategie Europa 2012-2015, Thematische Strategie Lucht, Provinciaal Milieu Beleidsplan 2009-2013, Actieplan Geluid, Regionale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel, Herziening Bodem, Water en Milieubeleid, Beleidsvisie Duurzaamheid en Milieu.

Resultaten – gepleegde acties

Lucht:

- Het afgelopen kwartaal is Regio Randstad samen met Londen voorzitter van het AIR netwerk. De prioriteit lag bij de lobby richting Europees Parlement, omdat de besluitvorming daar op dit moment wordt voorbereid op het luchtdossier. In 2015 zal deze besluitvorming starten.
- Met diverse sleutelpersonen in het Europees Parlement is contact opgenomen over het AIR standpunt en een te organiseren gezamenlijke conferentie. De AIR Conferentie "A Breath of fresh Air" is op 19 november georganiseerd in het Europees Parlement met medewerking van DG Falkenberg (Europese Commissie Milieu), diverse Europarlementariërs, een vertegenwoordiger namens het Italiaans Voorzitterschap, het Europees Milieu Agentschap. Gedeputeerde De Vries was namens de Randstad. gastheer voor de sprekersbriefing vooraf.
- Regio Randstad is tweemaal benaderd om voor te spreken namens AIR; door POLIS netwerk op 26 november in Madrid en door het Comité van de Regio's in Bologna op 17 oktober (gedeputeerde Gijsberts).
- Regio Randstad krijgt op 12 november inzage in het jaarverslag luchtkwaliteit 2014 van de Europese Milieu Agentschap. Dat is een week voor openbaarmaking en daarmee een primeur.

- Geattendeerd op Horizon project partnersearch Universiteit Bologna op lucht. Deze partnersearch had echter te weinig raakvlak met activiteiten van provincies.
- Inzet voor schone brandstoffen door beïnvloeding BNC fiche in oktober.
- Het AIR netwerk heeft de nieuwe Europese Commissie een brief gestuurd waarin gevraagd wordt het luchtpakket op de EU agenda te houden. In een uitgelekte brief van Commissaris Juncker over het concept werkplan van de Europese Commissie 2015 blijkt het luchtpakket te zijn opgevoerd voor een review. Regio Randstad heeft er belang bij het pakket op de agenda te houden. Op basis van de huidige wetgeving is veel geïnvesteerd in verbetering van de luchtkwaliteit. Een eventuele review mag niet tot gevolg hebben dat onze investeringen onderuit worden gehaald doordat de aanpak van achtergrondconcentraties en bronvervuiling in andere landen mogelijk op de lange baan wordt geschoven. (ook de fracties vanuit de milieucommissie van het Europees Parlement een dergelijke brief gezonden aan Commissaris Juncker.)

Geluid

- Het dossier zou in het vierde kwartaal 2014 opnieuw aan de orde komen in Europees Parlement voor een tweede lezing, maar is vertraagd.
- Gesprek gedeputeerde Jaap Ladders met Europarlementarier Bas Eickhout op 7 oktober.
- EuroNOISE Conferentie in Maastricht in december 2015. Randstadprovincies zijn gevraagd om een spreker te leveren.

Klimaat en energie:

- Vaststelling advies Comité van de Regio's over Klimaat- en energiepakket 2030, januari 2014. Via een amendement Gijsberts/Verkerk is het thema energiebesparing meegenomen in een Comité advies over energie.

Milieu-inspecties

De expertgroep Duurzame Leefomgeving heeft aandacht gevraagd voor de EU Richtlijn milieu-inspecties, die in 2014 in besluitvorming zou gaan. Deze richtlijn is uitgesteld. In het IMPEL netwerk is informatie uitgewisseld over mogelijke consequenties voor handhavers in Nederland.

Natuur – Herziening EU natuurwetgeving Vogel- en Habitatrichtlijn

Een expert uit Flevoland en Utrecht zijn lid van een comitologie werkgroep die adviseert aan de Europese Commissie. Via IPO Vitaal Platteland is een standpunt vastgesteld.

Ruimtelijke Economische OntwikkelStrategie (REOS)/Gezonde verstedelijking

Er is synergie tussen de doelstellingen van Regio Randstad, het ministerie van IenM en Rijkswaterstaat. Onderzocht wordt of er in Europa samengewerkt kan worden op het onderwerp REOS/Gezonde Verstedelijking in het algemeen en op de terreinen bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in het bijzonder.

Tijdpad

Datum	Actie	Provinciale Staten
17 oktober	Gedeputeerde Gijsberts sprak namens AIR in een seminar van het Comité van de Regio's in Bologna.	

20 oktober	IBDT Luchtvergadering en startdatum van een pilot “raadstraject” waarin provincies experimenteren met nieuwe werkvormen met het rijk om meer invloed in de EU Raad te krijgen. Een vertegenwoordiger van Regio randstad neemt deel aan de pilot.	
11 september	Gesprek Eickhout over: AIR conferentie (Eickhout verhinderd vanwege fractievergadering) en impact study van het Parlement (rapport toegezonden aan randstad)	
6-9 oktober	Open Dagen in Brussel	
7 oktober	Regio Randstad buffet in Brussel	
19 november	AIR conferentie met Europees Parlement	
25 november 2014	Expertgroep duurzame leefomgeving	
Februari 2015	Eerste debat in milieucommissie Europees Parlement over luchtdossier	
Maart 2015	Concept advies Girling in milieucommissie Europees Parlement	
9 december 2015	EuroNoise conferentie in Maastricht (Regio Randstad input gevraagd)	